

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . . 20 кор.
на пів року . . . . . 10 кор.
на чверть року . . . . . 5 кор.
на місяць . . . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — з Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. і. п. Домбровського (Хорунжии). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Міністер-президент Сель у Відні.

(X) Справа виводу торговельних договорів наробила чимало клопоту і в Угорщині і в Німеччині і не сходить з денної черги. Угорські дневники запевняли, що міністер-президент Сель не має тепер ніякого поводу з'їхати ся з д-ром Кербером, коли тимчасом N. fr. Presse звіщала, що передвїздом цісаря до Ішлю на двомісячний літний побут Сель приїде здати справу про положенє і важніші діла державні, а се дало би Сельови нагоду до пересправ з д-ром Кербером. Дійсно вість N. fr. Presse справджує ся, бо після телеграфічних вістей Сель прибув до Відня і нема сумніву, що стане не тільки перед цісарем, а також зійде ся з д-ром Кербером в теперішнім положеню, а наколи відбудуть ся переговори в справі угоди і цлової тарифи між обидвома міністрами-президентами, то можна се вважати познакою, що Угри покидають свою тактику проволіканя і можна мати надію, що дійде до порозуміння. Сю гадку висловлює також Montagsrevue, орган гр. Штірґа. Але коли би Сель обмишлював д-ра Кербера, тоді можна буде напевно знати, що Угри змагають до здійсненя ідеї пок. міністра торговлі Гораньського, щоби справу полишити неполагодженою до 1907. року.

Замітно, що заява про виводу торговельних договорів викликала також в Німеччині певне занепокоєнє. В Німеччині припускали і опирали свою цлову політику на тім, що ніяка з договорних держав не буде виводити, і що всі будуть раді, наколи Німеччина не виводить договорів. Се припущенє тепер захитало австрійским правительством. Kreuzzeitung думає, що мимо всяких міністерияльних заяв нема иншого виходу крім провізорії і що на сю дорогу вступають держави і що-до договорів. В такому случаю мусіла би остати осоружна винна клявзуля, яка викликає велике невдоволенє в Австрії і Угорщині. Але ся клявзуля не є одинокою причиною, для якої Австрія мусить відкинути провізорію, до якої Сель змагає. Головною причиною, для якої Австрія не могла би згодити ся на Сельову провізорію, є невиносиме положенє «законної безборонности супроти Угорщини».

Субвенція „Просьвіти“.

На письмо кравого виділу, повідомлююче головний виділ «Просьвіти» про здержанє субвенції за минулий рік, Тов. «Просьвіта» внесло петицію слідуячого змісту:

Високий Соїме! Високий Виділ краввий, письмом з дня 20. червня 1902 ч. 80.310/901, повідомив Головний Виділ Товариства «Просьвіта», що він, звязаний рішенем Високого Соїму з дня 3. мая 1900, після котрого соїмова субвенція для «Просьвіти» має виплачувати ся по пересвідченю, що «всі єї видавництва суть пожиточні і не містять в собі шкідлих тенденцій», змушений є відказати Товариству, помимо по-

житочности єго книжочок, виплати ухваленої на рік 1901 субвенції тому, що одна книжочка «після гадки Виділу краввого» нарушує застереженя згаданого рішеня.

Супротив сеї постанови Вис. Виділу краввого Головний Виділ Товариства «Просьвіта» відносить ся до Високого Соїму з отсим представленєм:

1) Головний Виділ Товариства «Просьвіта» заявив Вис. Виділу краввому (зглядно і Високому Соїмови) ше письмом з дня 28. червня 1898, що Товариство «Просьвіта», котрого хосеннє діяльність узнала ціла руска а навіть бесторонна польска суспільність, уважає себе управнєним до побираня підмоги з фондів, складаних цілим краєм отже і руским народом, тим більше, що і другі товариства з подібними цілями, як Macierz polska, Towarzystwo oświaty ludowej, Wydawnictwo dzieł ludowych, Kółka rolnicze, побирають також підмоги з краввих фондів, і то ще в значно більшій мірі, та що товариство «Просьвіта» може признати право контролі над ним лише тим чинникам, котрі вказані суть законом, зглядно статутом товариства.

2) Відповідно до сего засадничого становища, Товариство «Просьвіта» при видаваню своїх книжочок не оглядало ся, не оглядає ся і не може оглядати ся на контролю ніяких инших чинників, отже хоч би й Вис. Виділу краввого. Если-ж в попередних роках, як і у всіх инших книжочках з р. 1901, краввий Виділ не тільки не знайшов «ніяких шкідлих тенденцій», але противно признав ті книжочки «пожиточними», то причиною того не контроля Виділу краввого або Високого Соїму, іно тільки те, що Товариство «Просьвіта» ніколи не прямувало, як дехто в Соїмі хибно голосив, до ширеня племінної ненависти або яких-небудь шкідлих тенденцій, але оно, придержуючи ся строго постанов своєю статута, прямувало і прямує виключно до просьвіти і піднесеня добробиту руского народу. Поучаючи же руский нарід о єго історичній минушности, оно придержує ся тої засади, щоби історичні події подавати вірно.

3) Так і згадана висше одинока Вис. Виділом краввим заікримінована книжочка «Русь-Україна і Московщина» має за ціль, як видно вже із самого надпису і з зібраного на стор. 87—90 змісту, виказати самостійність і національну відрубність руского с. є українсько-руского народу від велико-русского або московского на основі історичного розвою обох тих народів. Така-ж тенденція не може уважати ся шкідною, а противно та книжочка, противділяюча баламученю руского народу, може уважати ся пожиточною.

З тих причин Головний Виділ Товариства «Просьвіта» просить:

Високий Соїм зволить поручити Вис. Виділу краввому виплату ухваленої субвенції для Товариства «Просьвіта» на видавництво книжочок для народу за рік 1901. в сумі 6.000 К.

За Головний Виділ Товариства «Просьвіта», у Львові дня 25. червня 1902. Др. Кость Левицький, заступник голови, Чернявський, директор канцелярії.

Петиція ся вже увійшла до соїму на вчерашнім засіданю і стане предметом горячої опіки руских послів.

Д о п и с ь

З Тернопільщини.

(Причини хлопського страйку).

Тернопільські робітники, а зглядно зарядженє тернопільского магістрату, непускати робітників із сїл до міста, було товчком до вибуху страйку у сусідних селах. Селяне, маючи замкнене місто перед собою, а тим самим стративши можливість висшого зарібку, остали дома, але поучені приміром тернопільских робітників, зажадали висшої ціни за свою працю. Не хотіли дальше працювати 12 або і 13 годин денно за так мізерну заплату, бо дійсно заплату така є великою кривдою робучого народу, якої в XX. столїтїю дальше терпіти годі. От пр. возьмім села Должанку і Домаморичі. Села ті становлять одну парохію і належать до гр. Лосьової замужної Борковскої, котрої муж, гр. Юрий, як на правдивого польского шляхціца пристало, випускає їх жидови Зоммерштайнови в посесію.

Розумієсь, що жид провадить рабівничу господарку взагалі, а передовсім старає ся помножити свої доходи визиском робучої хлопської сили. І так платив Зоммерштайн хлопови 25 кр., дівці 18 кр., погоничеві 14 кр. або 16 кр., обгоничеві бульби (при плужку) 22 кр. усе за цілий день роботи, треваючий від 7 рано до 8 вечером проте за 13 годин праці!

Чи ж дивота проте, що народови терпцю не стало? чи ж дивота, що той хлоп, котрий тепер на передвінку часто хліба не бачить, не може вижити з так маленького зарібку і що проте бере ся до страйку?! Кождий чоловік справедливий, що відчуває кривди ближнього, мусить признати тому хлопови, що зовсім справедливо домагаєсь якоїсь людської заплати за свою працю — та що висланє війська до «збунтованих» зовсім справи не поладить. А п. староста Завадський уважає власне се одиноким средством на успокоєнє голодного хлопского жолудка і без поважайшої причини шле драгонів у села. Так пр. в Должанці в п'ятницю люди, що були на лані, не зачинали роботи, бо жадали підвишеня плати. Коли економ жиди Зоммерштайна заявив їм, що війскового підвишеня не одержать, усі спокійно пішли до дому. Так само зробили Домаморичане. Описля пішли в ліс, та відтам прогнали косарів із Забойок, що косили двірську сіножать, кажучи їм: «гонять нас з Тернополя, ідїть-жеж ви відси». Забовці люди пішли до дому — а що їх старав ся стримати п. Вільчек, лїсничий п. графа Борковского, то отримав пару епітетів та погроз, а маючи заяче серце, сейчас дав знати про «бунт» до староства. Се донесенє вистарчило, щоби з'їхала до села Должанки і Домаморич ескадрона уланів і п. комісар Дністрянський з жандармами. Улани до нині сидять в селах, хотїть люди як найспокійніше заховують ся, так, що ні одного з тих сїл не арештовано. П. Дністрянський, стережений дуже пильно хоч зовсім безпотрібно, двома жандармами, старав ся людей намовити до згоди і уступчивости, однак люди заявили, що до роботи на дотеперішних услївах не підуть. А вже жид Зоммерштайн бачучи війско у селі тимбільшу заявив буту і навіть «знехтував самого п. комісара, бо мимо того, що п. комісар просив єго, щоби прийшов до громадської канцелярії вєсти переговори з громадою, запевняючи при тім єго про цілковите безпечєнство, жид таки не прийшов і а limine усеї жаданя громади відкинув

Люде тому тривають в змові, а багатіші господарі обіцяли скинутись по чвертці і по пів кірця збіжа на річ біднійших, щоби лише ті витривали у змові.

Нині двірекі слуги поїхали під охороною жандармів по робітників на чужі села. В цілім страйку люди поводять ся так солідно і поважно неначе вишколені робітники, що вже не один страйк перебули. Але з якої рації, питаємо, староство замість натиснути жиди, щоби підступив ся у платні, подає ему охорону і можливість для спровадження чужого робітника до села? Сеж прямо жид підбурює нарід, сіє огірчене і ненависть і стає тим способом виновником усіх можливих комплікацій! Староство вибрало рішучо злу дорогу для полагодження страйку, а наші посли повинні піднести сю справу в соймі з як найбільшим натиском.

3 соймових комісій.

На суботнім засіданю *бюджетової комісії* забрав голос п. Барвінський при справозданю п. Абрагамовича о бюджеті співачких і музичних товариств, виказав що «Львівський Боян» є неначе осередним товариством, а побіч сего є цілий ряд таких товариств розсіяних по краю, з котрих ні одно не має краювої підмоги, хоч з сєх товариств повиходили вже деякі замітні таланти, а звернувши увагу на те, що «Львівський Боян» плекає не лише вокальну але й інструментальну музику і бодай не уступає «Лютні», яка побирає 1000 К і «Еху», яке побирає 800 К підмоги, виказав, що підмога 600 К для «Бояна» є вельми скупа. По виводах референта стануло на тім, що комісія ухвалила замість позицій 1.000 К + 800 К + 600 К — гуртівно 3.000 К т. є о 600 К більше і поручено розділ сєї квоти виділови кр. поміж згадані три товариства. Буде отже річно руского члена виділу кр. як і самого товариства «Львівський Боян» подбати о те, щоби ему дістала ся відповіднійша квота.

На понеділковім засіданю при справозданю *шкільного бюджету* порушив гр. Стан. Бадені справу матеріялу на учителів в семінариях учительских, і вказав при сій нагоді, що майже зовсім щез тип професорів і директорів в семінариях, які уміли розбудити замиловане до заводу і ідеальний напрям, на якого місце вийшло тепер більш ремісничє трактованє справи. П. Барвінський в довшій промові виказував, що найадоровшим матеріялом є сільський

елемент а не відпадки з середних шкіл, що сему сільському елементови загороджено вступ до семінарий підвищеними вимогами при вступних іспитах, хоч мимо того уровень наукова в семінариях не тільки не піднесла ся, але навіть упала. Ремісничє трактованє, про яке згадав гр. Бадені, треба в головній мірі приписати сій обставині, що при обсадах місць директорів і професорів усуває ся від компетенції учителів серед них шкід, звідки давнійше семінарії потягали найліпші сили, і тим обнижено наукову уровень і не стало типу таких директорів і професорів, що глибшим своїм образованием уміли впоїти ідеальний порив і замилованє до учительского заводу. П. Абрагамович згодив ся також з сими выводами, які прийняли до відомости референт Козловский і присутний президент Ради шк. др. Плажек.

Краєвий Сойм.

(Докінченє вчерашнього засіданя).

Дальші внесенє.

Президню обіймає віцемаршалок краєвий митр. Шептицький. Пос. Стапінський мотивує своє внесенє що-до заведеня польского язика у всіх урядах Галичини; пос. Целецький жадає у своім внесеню скликаня анкети з сойму і зпоза сойму задля розслідження і заради причин визького стану дрібного рільництва; кс. Стояловский підпірає своє внесенє на признанє 25.000 безпроцентовой позички на вибудованє «польского дому» в Липнику коло Бялої. Підчас єго промови прийшло до обидливих окликів між ним а людовцями: пос. Гноїнський обговорює своє внесенє в справі пільг і боніфікацій для спиритного промислу; пос. Розвадовский представив своє внесенє на візванє правительства, щоби як найскорше помножило число евіденційних геометрів; пос. кс. Стояловский заступає своє внесенє, аби сойм ухвалив податок від всяких забав публичних і приватних, получених з музикою. Стяганє сего податку, після означеної тарифи буде належати при виставах, концертах до підприємця, при забавах, як балі, бенкети і т. н. до громадской зверхности. Дохід з сего податку має іти на цілі народної просвіти. Всі повнеші внесенє відослано до дотичних комісій.

Конець засіданя.

Президню обняв наново маршалок гр. Потоцький. Пос. о. Мазикевич пояснює своє внесенє на увільненє нових хат від оплати краєвих додатків. Наші села свідчать лише про убогість

краю. Дерево стає чим-раз дорожше, обезличене коштовне, тому повинен сойм ухвалити, щоби муровані хати, покриті огнетривалим матеріялом, звільнені на якийсь час від домово-клясого податку, були також вільні від всяких краєвих і автономічних додатків на протяг того самого часу. Се заохотить селян та міщан до тривальших будівель, а тим самим і наші села та місточка одержать тривалі будівлі. Внесенє переказано податковій комісії. До той-ж комісії передано також друге внесенє о. Мазикевича, аби краєвий виділ поучив громадскі зверхности про приписи закона що-до звільненя нових домів від домового податку.

Відтак відчитано ще наглі внесенє о. Мазикевича і тов. о запомоги для погорільців з Вербиць, Піддубців і Підлісок та пос. Стапінського в справі таємничої смерти д-ра Добіє в шпитали св. Лазаря в Кракові. Наконєць ще відчитано внесенє пос. Стапінського в справі зміни краєвого статуту і краєвої виборчої ординації.

О год 3:20 пополудни маршалок замкнув засіданє і назначив слідуєче на нині о 10. год рано.

Новинки.

— **Календар.** В середу гр.-кит. Юди апост., Зосими; рим.-кат. Марії Д. — В четвер: гр.-кат. Методія патар.; рим.-кат. Альфреда.

— **Від Адміністрації.** Просимо наших ВП. Передплатників, відновити передплату і вирівнати залежлости; бо на кредит не будемо посилати часопис.

— **Перший курс пожарництва** для інструкторів сільских сторожей пожарних, устроений тов.ом «Сокол» відкрив вчєра о годні 3. пополудни голова «Сокола» п. А. Будзівновский в присутности предсідателя секції пожарничої проф. Аліськевича і членів кружка учительского. Кружок учительский становлять п. А. Щербовский, звисний автор многих підручників в пожарничих справах, п. І. Елієсевич міствачальник сторожи міста Львова і знаменитий практик пожарничий і др. мед. О. Грабовский, котрий приняв на себе викладки з обєму першого ратунку запедужалих попечених, або покалічених при пожари. Склад кружка учительского, котрий своєю знатну працю виконує безкористовно, вказує на се, що фреквентанти (42 осіб), в число котрих крім учеників гімназійных і семінарий учительской входить також кількох урядників — віднесуть дійсно знаменату користь і будуть опісля могли сьильно причинитись до організації наших сторожей огневах по селах. Курс трєвати буде до вклучно 4. липня с. р. (пятниця), а покінчить ся пописом учасників — як ми то вже раз оповістили — обзоринами міскої пожарні при влоци Стрїлецької а відтак магазинів «Юра

ЮРИЙ КМІТ.

На термін.

(Дальше.)

(В три роки пізнійше).

Чортова Скала 18. IX. 1893.

Дорога Мамо!

Ваш пакунок з листом отримала я. Дякую широ. Материя на суконку й фартушок дуже гарна, лише на фартушок бракує богато, ще треба майже половину стільки. Лишу отже єї для моєї сподіваної дитинки. Або-ж воно не схоче красного? Аби тільки жило й було здорове. Що там порабляєте? Чи здорові? Коло мене сьак-так, лише бідую без служниці; роблю все, а тут й не конче можу... Параска так рвала ся до дому, що аби був хто прийняв її на ланцюх, то була би єго перегризла і утікла.

В пакунку до мамунці, кілько пригадує собі, післала я се: ковбасу, кусник полядвичі, кусник похребтини, трохи смальцю, кусник солонини, мяса і дві кишки.

Що-до нашого пожитя, то аж бою ся писати. Він сто разів гірший, ніж був; такий дуже прикрій.

Терплю як на хресті. Не описую всього, аби Ви не згризли ся дуже; тільки ще маю надії, доки Ви жите. Ой Мамо, Мамо, добре кажуть мені люди, що ми не дібрали ся. Бог знав, як дєбирати ся. Правда, що ві я до нього не чула ніколи ніякої симпатії, ні він, здаєть ся, не почував єї до мене. Ми тепер одно одному тягаром. Шкода тої сотки, що Мама дали Лідисі за сватанє. Не лишє було вже тоді розпрощати ся з ним, коли не довіряв нам і казав собі показувати щадничі книжочки! За се тепер чую: їздив я, їздив, аж виїздив собі долю з чортовими рогами... Лише було вийти за того учителя, ніж за мого любого чоловіка. Нам захотіло ся пошєства. Все сварні, все суперечки й наріканя. А всі ті невзгоди зза дрібниць. От прибила я диваник висше, ніж треба. З того вчинила ся така сварня, якої світ не чував. Аж вікном мусіла я висказувати перед прискакуванями, відгрозжуванями й напастиливими говорєнями. Хотів конче зневажити мене. Буде вам бабрати ся годинами коло того самого слова, або коло чого иньшого. Розбирає, додає, змінє, перекручує, на-тягає, додумуєть ся, скаче, пинить ся, бігає. Нема єму тоді місця. Не

зважає, чи є хто, чи нема. Позавчєра бабрав ся так, бабрав, а я не стерпіла, хоть всеж таки, таючи мою злість, сказала спокійно до нього: «йди, йди чоловіче, відчипи ся, дай мені чистий спокій, хлявнеш своєю губою, як швець холявою!» На біду я се сказала. Гадала, що здуріє. Від полудня аж до опівночи бабрав ся над тим порівнанєм. «Священик замість губи має холяву. Таке сказати священикови. Хиба проста баба таке скаже» і т. д. Або знову сидимо собі недавно в кухні, говоримо про се і про те. Зайшла бесіда про вечерницї. Я висказала ся хибно: замість компаніювати, чи акомпаніювати, чи якоесь там, я сказала: комбінювати. В присутности слуги і наламаря накинув ся на мене: ти проста дівко, ти Паранько, ти Марунько, ти нічого не знаєш, ти нічого не чула й не виділа, — ти дурна і твоя мати дурна. Таке саме стрінуло мене вчєра. Дитина не хотіла їсти, плаче, плаче, докучає; я мала щось під руками й кажу: на, жери. За се був для мене судний день! Або що я мала за пекло на весні. Я мамі про се й не писала. Скажу тепер — лекше буде. Вийшов він до городу; дячиха полола бураки й огірки. Дивить ся,

а потім каже, що огірки за густо посаджені, отже треба переривати. Я вийшла й починаю кричати на дячиху, що вона робить не своє діло. Він прискакує і горюжить ся, що так має бути, як він зарядить. Я йому толкую, приговорюю: не мішай ся в не свою роботу, але де. Крик, лайка! Я утікла, аби не було авантюри. Та за те в хаті був рай-рай... Бодай, не згадувати! Аби сказав лагідно, по доброму — ні, Змиє, спаллюжить, нацабанить — він невинний, він священик. Служниця чує все, від служниці мандрує далі. Я не можу потім подивити ся людям у очи. А ти заходи ся коло нього, припадай на вколїшки, догоджуй, обпірай його, нагодуй його, ба, ще й як? Се не добре, се мені не смакує, ти мене живиш як пса. Випіканий риж не буде їсти, лише мясо. Рано кава вже вертає з церкви. Попраготовляю склянки, каву, сметанку, цукор і иньше, а сама йду заглядати, коли буде вертати до хати, бо в противному разі... При обіді треба тихо губами перебирати й голосно не жувати й не сербати, бо зараз дістанєть ся: «ти Марунько!» Я того всього не можу стерпіти й одно одному наставляємо острі кінці. Го-

Торговельного» при ул. Косцюшка ч. 4. При тій нагоді підносили красний доказ лояльності сего «Бюра» оказаної безкорисним випозиченем потрібної до демонстрації сиванки.

— **Відчит в тов-і «Січ».** В четвер с. т. в тов-і «Січ» у Львові т. Мелень виголосить популярний відчит: «Критичний огляд метафізичних систем філософії». Початок о год. 6. вечером.

— **Філія «Сокола» в Станиславові.** На перших загальних зборах станиславської філії тов-а «Сокол», що відбули ся в неділю дня 29. червня с. р. під проводом делегата головного Виділу «Сокола» д-ра Яновича, вибрано слідуєчу старшину філії: головою д-ра Яновича лікаря, заступником п. Генриха Будзиновського, виділовими п. Туркавського, п. Домбровського, п. Ястрембського і п. Прика, а заступниками виділових вибрані п. Стефаніяши і п. Михалюк. До контрольної комісії вибрано п. Льва Гузара, субститута нотаріяль, проф. Николу Ластовецкого і п. Антона Тимякова, авскульптанта суду.

— **Кацапска безличність.** В авдвенційній книзі в митрополичій палаті знаходиться ось яка записка: 22. IV. 902. Ми підписавші ся хателі абратить са ко Високо Преосвященному в іскреннейшой просьбою вислушать нас в деле багаслова Крахмальнаво, щоби маглї яко свідетелі в звесном інциденті показать все на правде, как на деле праісходило, а тим самим *доказать полную невинность* последняво. І Цьох (Цьорох?) слухатель прав, С. Лабенцкой слухатель прав. Сей язик і сей тон двох «ребенкоф» до Владики — не потребує хіба дальших коментарів...

— **Віче в Лімній коло Турки.** «Народна Рада» в турці устроєе дня 8. липня с. р. народне віче в Лімній з таким днівним порядком: 1) політичний реферат; 2) економічний реферат; 3) про повітову репрезентацию; 4) про церковні справи; 5) внесення членів.

— **Рукоположенє** укінчених богословів львівської архієпархії назначено на 5. н. ст. липня.

— **Цісар** затвердив вибір о. Михайла Прухницького, пароха в Турці коло Хирова, на заступника повітового маршалка в Турці.

— **Іменованя і перенесеня** в середних школах. Міністер просвіти переніс проф. Адольфа Арента з гімн. в Дрогобичи до реальної школи в Тарнові; проф. гімн. в Бучачі, Ігнатія Бабського. до гімн. в Ряшеві; проф. гімн. в Тарнові Михайла Богудького, до IV. гімн. в Кракові; дійсн. учит. гімн. в Станиславові д-ра Александра Чучиньского, до гімн. в Подгужу; проф. гімн. в Подгужу Станісл. Козловського, до гімн. св. Анни в Кракові; дійсн. учит. гімн. польської в Тернополі Юліяна Левницького, до академ. гімн. у Львові; проф. гімн. в Золочеві Аполінарного Мачугу, до гімн. в Н. Санчи; проф. гімн. в Подгужу Антона Мазановського, до III гімн. в Кракові; проф. гімн. в Яселі Станислава Зьобровського, до IV гімн. в Кракові.

Дальше іменовував міністер просвіти дійсними учителями отсих заступників учителів: Віктора Арвая з гімн. в Сяноку для Тарнова; Григорія Бобяка з польської гімн. в Перемишлі для Дембиці; Франц. Гартнера з гімн. в

Тарнові для реальн. шк. в Ярославі; Бронислава Геберта з гімн. в Стрию для гімн. в Станиславові; Кастана Гольчевского з реальн. школи у Львові для гімн. в Сяноку; Станислава Гоммого з V гімн. у Львові до гімн. в Тарнові; Володислава Кричиньского з гімн. поль. в Тернополі для гімн. в Золочеві; Володимира Ленкевича з V гімн. у Львові для гімн. в Тарнові; Едварда Левка з гімн. в Н. Санчи для гімн. в Золочеві; Віктора Островского з реальн. школи в Ярославі для того самого заведеня; Маврикия Пацьоркевича з реальн. шк. у Львові для реальн. школи в Тарнові; д-ра Стефана Рудницького з академ. гімн. у Львові для польск. гімн. в Тернополі; Станислава Руксера з гімн. в Дрогобичи для реальн. шк. в Станиславові; Семена Сидоряка з гімн. акад. у Львові для рускої гімн. в Тернополі; Володислава Трибовского з гімн. в Бережанах для польск. гімн. в Коломиї; Якова Захемского з гімн. св. Яцка в Кракові для гімн. в Вадовицях; Домініка Зеляка з польск. гімн. в Тернополі для польск. гімн. в Перемишлі.

— **Перша промоція** докторів технічних наук відбуде ся в львівській політехніці дня 5. липня о 10. год. перед полуднем.

— **Ректором львівської політехніки** вибрано на 1902/3 рік професора механіки і теорії машин Тадея Фідлера.

— **Іспит зрілости в гімназії в Бережанах** відбув ся сего року в днях 20. до 28. червня під проводом делегата ц. к. ради шк. кр. совітника і директора гімн. з Коломиї п. Йосифа Скупневича. — До іспиту приступило 39 абітурієнтів, з тих 33 звичайних і 6 екстернієтє. — Зложили іспит отсі: Бачинський Александр, Бачинський Іван, Беднарский Адам, Дембицкий Франціск, Федюк Ізидор, Фінкенталь Мойсей, Ювський Стан, Керміш Годель, Коцовський Клям, Крижановский Ярослав (з відзн.), Литвинський Аполнарій (екст.), Насельський Йосиф, Пацлавский Виктор, Поль Іоаким, Померанц Лейзор, Ріхтер Володимир, Ром Мойсей, Сакалюк Кароль, Смулка Тадей, Свистун Волод., Свистун Александр (екст.), Трамплар Йосиф, Трохман Іван, Вралец Тадей, Вершлер Людв. (з відзн.), Вільдман Самуїл, Загачевский Едвард, Зборовский Виктор. — Поправку одержало 6 публ. і 1 екст., репробовано на рік 1 екстернієта. — 2 екстернієтєв відступило.

— **З угорської Русі.** Руский єпископ Іван Валій буде обходити 2. (15.) липня 20-літний ювілей свого єпископства. З тої нагоди зложили святиченики свідницького деканата 220 К на дівочий інститут по руских святичениках его імені. — Кирило Гулович, єромонах і душпаєтер в Америці, жертвував на пражівський єпархіяльний фонд вдів і сиріт по святичениках 10.000 К.

— **Попис в заведеню для сліпих** у Львові відбув ся вчера в присутности запрошених гостей і делегатів. Яко делегат митроп. Консисторії явив ся о. крилошанин Чапельский. Вихованки (24) і вихованці (15) читали, пшали, рахували та грали на фортеянні, скрипці і ин. Загалом попис випав сьвітло. По пописі гості оглядали гарні вироби вихованців: мережки і вишивки та вироби вихованків: плетівки, кошики і т. п.

— **Курс для громадских писарів** покінчив ся в краєвм виділі іспитом, при яким 41 кандидатів виказали ся добрим поступом. При роздачі ім сьвідочств промовляв п. Верещинський.

— **Рільничі страйки.** З Тернополя доносять телеграфічно: Хлопский страйк трезав дальше, а навіть розширив ся. До страйку пристали села: Гладки, Домаморичі і Забойки. Вчера зібрали ся делегати страйкуючих і завязали комітет. Зі Львова приїхав ту соціяліст Семен Вітик. Селяни поводять ся спокійно. Розкватироване по селах військо (Чехи) не дає причин до наріканя. Богатші господарі приймили часть страйкуючих на роботу, а прочих запомагають живнотію. Обшарники не пристали на підвищенє платні.

— **На фонд академиків** зложив у нас Впр. о. Іван Попель з Довгополя 20 К. яко рату за личень. Від 17. мая зложено у нас разом 84 К.

Краєвий Сойм.

Внесеня та інтерпеляції.

Пос. Король внїс інтерпеляцію що-до рільних страйків; пос. Дзєслєвский о візванє правительства, щоби уможливило абітурієнтам реальних шкіл вступати на виділи медицини, філософії і рільництва; пос. Шаєр в справі торговлі безрогами; пос. Єнджейович з візванєм правительства о підвищенє ціни ремонт; пос. Мойса з візванєм правительства, щоби при салїнах урядило сільні купіли.

Маршалок звертає увагу послів, що ставленє стільки самостійних внесенєв є марнованє часу, бо підчас такої короткої сесії палата не зможе навіть частини їх полагодити. Відтак відіслано кілька вчерашних внесенєв до комісії.

Краєве господарство.

Пос. Кшиштофович реферує внесенє комісії краєвого господарства про справозданє з чинностей III департаменту краєвого виділу. Кс. Стояловский й двує ся падьканям задля браку робітника, коли тисячі муєть ємігрувати задля зарібку, жадає 50.000 К субвенції для «рільничих кулок». Пос. Стадніцкий і Пілат полємізують з передбєсідником, а пос. Абрагамович пропонує зміну на загальне уповажненє краєвого виділу для підвищеня після потреби субвенції для «кулук». По короткій промові референта, ухвалено комісійні внесенє, прийато справозданє III департ. до відомости і поручено виділови краєвому субвенціонувати «кулка» після внесеня Абрагамовича, а для тов-а управитіютїюну по 6.000 К через три роки.

Опісля вибрано на місце пос. Леа до банкової комісії пос. Гупку.

Дальші внесеня.

Пос. Стояловский й мотивує своє внесенє що-до incompatibilitas громадської і повітової, щоби членам зверхностей не вільно було бути

ді викоротати. Не знаю, що такого — Тато снять ся міні майже що другу ніч; все або стоять надомною, або плачуть, або утікають в білім футрі на виворіт. Ой Мамо, Мамо, здаєть ся, що Тато потягнуть мене за собою, коли вони все тепер так коло мене; може ...небавом візьмуть мене до себе... Я й не жалувала би; маю так мучити ся, терпіти, то радше йти в землю за Татом!

Прошу прислати міві перенєс, як Ви робите струдель, можеб я собі коли зробила. Кнчу й цілую руді дорогої Мамунці, люблю Мільцю цілую сердечно — Юлія.

Чортова Скала 7 I. 1894.

Дорога Мамо!

В день Іменин дорогої нашої Мами і ми її діти спішимо зложити від себе щирі бажання, аби Пречиста, ся Мамунці Патронка, упростила в свого Сива всього того, чого собі бажає серце Мами, а поперед усього, аби Всевишній заховав ще довгодо для нас нашу Мамунцю в щастю й добрім здоровлю. Простіть Мамо, що так пізно складаємо Вам бажання, хоча робимо се в самий день Ваших Іменин, одначе отримаєте їх пізнійше. Не беріть нам сього за зле, бо ми тепер так зайняті,

помимо сьвят, до останнього умучення, що Мамі годі навіть поняти. Всьо сама, всьо сама. Ми вже тиждень без жадної й жадної слуги, а тут ще порозхоронували ся діти. Я вже ледво жива ноги за собою волочу. Тільки роботи, що помимо цілоденного умучення не йдемо ніколи спати перед опівночю і не знати, як довго оно так буде, бо найменшої надії не маємо дістати слугу. Я вже упадаю з праці, бо треба і кормити і няньчити дїтий. і бути кухаркою і ірачкою і всім, і всім, а се чую по собі, переходить мої й так слабї сили. Ми просили Маму за слугу — щож—нема!

Тішу ся дуже, що Мама вибирають ся до нас. Прошу зараз по Йордані приїхати, бодай на пару неділь, а може яку слугу. Мамунця візьмуть ??? Я отримала все, за що красно дякую. Може Мама не мають грибоків? Я прислала би віночок, або Мамунця візьмуть самі, коли будуть від нас їхати. Очікую як найскорійше Мамуєї. Спішу ся дуже, бо відходить почта. Цілую руді дорогої Мамунці. Здоровлю й цілую сердечно Зоню й Мільцю — Юлія

До листу моєї Любої жінки долучую і я від себе кілька слів. У нас, Мамо, нові гості так висьпівають, так щебечуть на різні тони

висші й низші, що я иноді й ока не можу прижмурити. Але се нічого. Тішу ся сином і не можу натішити ся. Се моя надія, моє щастє, моє жатє. Дуже люблю свої діти. Бавлю ся з ними, нещю їх. Як лише уродив ся мій син, я вже припав до нього, цілував, пригортав, аж менї на силу вирвали его з рук і понесли купати. Діти, а головно мій дороженький синочок, є надгородою за журливі дїї мойого подружя. При них забуваю на всі сварки, на всі лайки, на постійні сунєречки, відтинання й відворкування моєї Юльці. Синочок затирає всі тяжкі хвилі, що були між нами. А було їх досить. Боже, Боже, як подивлю ся позад себе, острах здіймає мене. Ніколи бувало, хоча-б я хотів або радив що найліпшого, вона засячала, остро віднадила, злобно, гнівно спротивила ся, як-раз лише тому, що се було моїм бажаннем, та що я хотів того. Моїх уваг не слухала, кпила собі, острым язичком нитлювала без кінця. Все намагала ся поставити на своєм, тим то в хаті невзгодины за невзгодивами, тим то доходило до страшної халени. Як ми нераз габнебно паплюжили ся! Иноді знову мало що не прийшло до бійки. Нема що згадувати. Хай, лихо спочи-

ває. Бодай не вертало ніколи. Біденька моя жіночка тримаєть ся мене тепер, як ріпак-кожуха. Коли виходжу де, то все випроваджує мене аж за фіртку, прощаєть ся по кілька разів, просить уклїнно, щоби я вертав скоро, навіть аби я не бавив ся довго на вечерні. А що я мусів кромі вечерні катехизувати, казати провести на голос молитви та вчити сьпівати, отже не міг я швидко вернути, тому то трохи докорювала менї за се. Досить, що нам тепер добре, мило й приємно. Ми щасливі. А як буде далі — Божа ласка. Все те завдячити треба народинам синочка...

Хотів би я купити корову, але дуже дорогі. Молоко беремо від дячихи. Товсте, добре, бо мають гарну пашу. У нас подорожили свині, мясо теж солєно оплачуємо. Я тепер почав на добре приготувляти ся до конкурсового іспиту. Зрештою нічого нового.

Цілую сердечно Ваші руді і бажаю Вам усього найліпшого — Андрій.

(Дальше буде).

підприємцями робіт та достав в обсягу дотичної влади. Пос. К. Любомірський в справі гваранції краю на 2,000,000 К для залізниць Подгуже-Мислівничі-Любін; пос. Сколишевський з віванем до правительства, щоби строго перестерігало закон про право зборів. Бесідник наводить приміри самоволі старостів в тім згляді; пос. Гноїнський в справі укравлення гостинця: Броди Лопатин-Радехів до Кристинополя. — Всі внесеня відіслано до дотичних комісій. Год. I., засідане триває дальше.

Телеграми.

Відень. 1. липня. Президент угорського габінету Сель, прибув ту вчера рано. Кружить чутка, що нині пополудни Сель від'їде до Будапешту, та що нема й бесіди про які-небудь переговори з дром Кербером.

Париж. 1. липня. Temps подає зміст військового договору межі Болгарією а Росією: Росія обовязала ся боронити Болгарію на суші й на морі, а Болгарія в случаю війни Росії, передає єї всю свою війскову силу, а в часі мира отирає для Росії два порти: Варну і Бургас.

Вешингтон. 1. липня. Президент Сполучених Держав, Рузвельт підписав закон що-до будови панамського каналу.

Льондон. 1. липня. Говорять, що став здоровля короля постійно поліпшає ся. Від вчера будуть видавати бюлетин лише два рази на день о 10. год рано і о 7. вечером.

Берлин. 1. липня. День і подробиці в'їзду цїсаря Вільгельма з царем Александром держать доси в тайні.

COLOSSEUM Ernesta Thorna
у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна
Найславнійша програма!
від 16. до 30. червня 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.
1) Марш. 2) Увертура. 3) Lilly Durand. 4) Les Longi, субретка. 5) The Mayos, комічні артисти на лихвах. 6) Братя Zenary, саліонові акробати. 7) Mas Andres, французські дуєтисти. 8) Mira-Mare-Fontaine Feerie. 9) Potpourri. 10) Trio la Serenada, або Вечер над неаполітанським залівом. 11) Four Emperor's, комічні американські музиканти уличні. 12) Американський біоскоп.

Що дня о 8. год. вечером велике представлєне. В неділю і сьвята два представлєня. Що п'ятниці High Life представлєне. Білєти вчаснійше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Читайте! Читайте!

Новье виданє Творів ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!

Товариство „Просьвіти“ бажачучи, щоби в кожній руській хаті находили ся Твори Тараса Шевченка, видає сими днями найдешевній збірник сих творів п. з. „ПОЕЗИИ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в полотно з золоченими витисками, може бути найгарнійшою окрасою руських хат. Папір веліновий, формат на взір європейських клясків, сторін 698.

При замовленю 10 прим. даємо 10% опу-сту. Висилає ся тільки за надісланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРИЯ „ПРОСЬВІТИ“ у ЛЬВОВІ** (Ринок ч. 10.).

Надіслане.

Водолічне заведенє і пенсіонат
„КІСЕЛЬКА“ (Львів)

отворений цілий рік
приймає хорих на побут в пенсіонаті і до ліченя амбулаторийного. — Всяких пояснєнь уділяє управитель заведеня

Др. Едмунд Ковальський
доцент гідротерапії на львівськїм університеті.
(5—10)

„Тревоги автора і видавника“
(гумористична подія з натура)

О. Я. Кониського
можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.
Ціна примірника на веліновім папері вносьєть всего 30 сот. (з почтовою пересилкою 35 сот.).

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАНЕ

БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ

СОФІІ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
білєти залізничі
окожні

корабельні карти
I-шої і
II-гої класи

як також карти межипокладові для переселєнцїв до Америки.

★ Ціни найнижші. ★   ★ Виміна грошей. ★

Проспекти даром і оплатно.   (25—26)

ВІТРАКИ

цїлі зі стали або з аєдїва, перецьснєнє всі конкурерційні системи, до порушуваня млинів і господарських машин, будувє

[Антін Кунц
ц. і к. надворний доставець
в Mährisch Weisskirchen
Моравія, Австрія.

1(12—24)

Розклад поїздів залізничих обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд посп. ос. б. приходить о годїні	до Львова	Поїзд посп. ос. б. відходить о годїні	зі Львова
6:10	з Кракова, Берлина, Варшави, Відня	6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор
6:20	з Чернівців (Іцкан, Галац), Чорткова	1:55	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
6:50	з Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.	2:09	6:43 " " дв. Підзамче
7:45	з Янова	6:35	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича
7:40	з Підволочиск, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40 до Кракова (Відня, Праги), Берлина
8:00	" " на дв. головний	2:55	9:00 до Лавочного, Хирова, Калуша
8:10	з Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова	9:15	до Янова
8:15	з Сокала, Рави рускої	9:50	до Бєзци, Сокала, Любачова
1:35	8:50 з Кракова, Відня, Праги, Берлина	10:30	до Чернівців, Потутор
10:25	з Ряшова, Любачева	10:40	до Тернополя, Потутор, дв. Піда.
11:55	з Станиславова (Кересмезе, Потутор)	10:57	" " дв. гол.
1:10	з Лавочного, Калуша, Хирова, Борислава	2:40	1:25 до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і сьвята
1:23	з Янова	2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділю і сьвята
2:20	з Підволочиск, Копичинців на дв. Підзамче	3:05	до Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
2:35	" " на дв. голов.	3:15	до Янова щоденно від 1. мая до 30. вер.
3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)	3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.
4:40	з Самбора, Стрия, Скольного (1/5—30/9)	3:30	до Рашева, Хирова, Любачева
5:11	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підзамче		
5:35	" " " " на дв. голов.		
1:45	5:40 з Чернівців, Іцкан " " на дв. голов.		
5:50	з Кракова		
		Ніч	
		12:45	6:10 до Станиславова, Жидачева
		6:20	до Кракова (Відня, Берлина, Варшави)
		6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дні а від 16. вер. до 30. цьвіт. 1903. щоденно
		6:35	до Лавочного (Пешту), Калуша, Хирова
		7:10	до Сокала і Рави рускої
		8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в нед. і сьв.)
		8:25	до Перемішля
		9:00	до Підволочиск, Бродів гол. дворець, дв. Підзамче
		9:20	до Янова від 1. мая до 15. вер. в нед. і сьв.
		10:05	до Іцкан, Чорткова
		10:30	до Кракова, Відня, Варшави, Праги
		11:00	до Підволочиск, Бродів дв. головний
		11:32	до Підзамче
		4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора
		5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.

ЗАМІТКА: Пора нічна числїть ся від 6 годїни вечером до 5 годїни 59 мїнут рано.

Час середно європейскїй рїзнїть ся від часу львівского о 86 мїнут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мїн. часу львівского. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красїцких ч. 5.) уділяє пояснєнь в справах залізничих, продає білєти всякого рода і розкладї їзди.

За певну і добру льокацію
поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку красового
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Тї папери продаємо і купуємо
по найточнійшїм курсї деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ
ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного